

verzity odstraněno její logo. I když je současná situace společensky závažná, nelze ji chápat jako zcela výjimečnou. Téma tzv. nových náboženských hnutí stavělo

SEBASTIÁN JAHIČ

### **Satanizmus v 21. storočí**

Zvolen: Sol Noctis, 2020, 196 s.

*Satanizmus v 21. storočí* je kniha zostavená prevažne z doplnených a prepracovaných esejí Sebastiana Jahiča, pôvodne uverejnených v súkromnom periodiku *Eosphoros* v rozmedzí rokov 2014 až 2017. Autor sa zaoberá satanizmom z historicko-filozofického hľadiska, ale aj z hľadiska vlastných premís satanizmu, t. j. jeho ezotericko-teologického „mýtu“ alebo naratívu, ktorý je pre každý prúd satanizmu jedinečný. Vyhodnocuje rôzne formy satanizmu ako rôzne variácie negácie kresťanstva na základe odlišných východísk, ktoré sú navzájom nezlučiteľné a teda robia rôzne prúdy súčasného satanizmu nielen vzájomne nekompatibilnými, ale dokonca ich stavajú do pozície nezmieriteľných nepriateľov.

Eseje, resp. kapitoly o rôznych prúdoch súčasného satanizmu boli doplnené úvodom a vsuvkou o dejinách satanizmu pred 21. storočím od rôznych novovekých romantizácií postavy Satana (ktorých prvú nepriznanú predlohu nachádzame v *Stratenom raji* Johna Milтона) až po prvú registrovanú satanistickú organizáciu v podobe kalifornskej Cirkvi Satanovej (*Church of Satan*), ktorá vznikla v roku 1966. Táto cirkev, založená Antonom Szandorom LaVeyom (1930 – 1997), už v roku 1975 zažíva schizmu a odštiepenie krídla vedeného Michaelom Aquinom (1946 – 2019), ktorý následne zakladá ďalšiu dodnes aktívnu organizáciu, známu ako Chrám Seta (*Temple of Set*). Tým dochádza k rozdeleniu amerického satanizmu na Laveyov ateistický a Aquinov teistický prúd.

Zatiaľ čo v minulom storočí sa Aquinov aj Laveyov prúd pokúšali prezentovať ako spoločensky prijateľné, súčasnejšie prúdy satanizmu (ktoré majú pôvod predovšetkým v Európe) nezriedka opúšťajú tento kompromisný postoj a otvorene oslavujú zločin. Mnohí satanisti 21. storočia sa prikláňajú k politickému extrémizmu, či už k rasistickému alebo anarchistickému. S nástupom éry internetu zažíva takýto protispoločenský satanizmus rozmach, hoci šíriť sa začal už skôr – v osemdesiatych a deväťdesiatych rokoch, a to prostredníctvom mailorder komunit, najskôr krajne pravicovej a následne metalovej.

Medzi radikálne prúdy súčasného satanizmu autor radí pôvodne švédsky gnostický satanizmus – *chaosgnosticismus* – a satanizmus pôvodne britskej organizácie Rád deviatich uhlov (*Order of the Nine Angles*), ktorá

v minulých desiatich rokoch odborníky pred podobná dilemata. Pouze popisovat vývoj ve společnosti, nebo se zapojit do boje proti tzv. „sektám“?

kombinuje satanizmus s proticivilizačným postojom a rasizmom, hoci existujú aj jej radikálne ľavicové odnože. Podľa vzoru zahraničných bádateľov, zaoberajúcich sa týmito prúdmi, ich hodnotí ako aspoň čiastočne (a možno paradoxne) stojace na snahe o obnovenie ortodoxnej religiozity v sekularizovanej spoločnosti, t. j. ako vymedzujúce sa nielen proti kresťanstvu, ale aj proti sekulárnej spoločnosti ako takej, a to práve nastolením nového „mýtu“ a striktných eticko-duchovných noriem.

Ako kontrast k týmto extrémnym formám satanizmu autor uvádza iné súčasné prúdy, ako je napríklad americký Satanský chrám (*The Satanic Temple*) či česko-slovenská Satanova komunita, ktoré sa naopak stožňujú so sekularizmom, provokatívne mu nasadzujú masku Satana a vymieňajú politický extrémizmus za aktivizmus, pričom z pozície obhajoby novolavicového poňatia individualizmu útočia nielen na kresťanstvo, ale aj na všetky formy konzervativizmu. O týchto skupinách možno povedať, že pod vlajkou Satana obhajujú vykonávanie potratov, legalizáciu drog, práva sexuálnych menších, masovú migráciu a vo všeobecnosti ľudskoprávnu agendu.

Nakoniec sa autor zaoberá lyrikou francúzskej black-metalovej skupiny *Deathspell Omega*, ktorej aktivita sa popri umeleckej činnosti obmedzuje na špekulácie v rámci kresťanskej teológie – inými slovami ide o jedinú rozoberanú formu satanizmu, ktorá nebuduje vlastný „mýtus“, ale cielene a vedome sa vsádza do toho kresťanského a reinterpretuje ho iba v detailoch.

Dotatok ku knihe tvorí kapitola o jednej z najstarších satanistiek 20. storočia, vo Francúzsku pôsobiacej Ruske Marii de Naglowskej (1883 – 1936) a jej spoločnosti Bratstvo Zlatého šípu (*Confrérie de la Flèche d'Or*), ktorá pôsobila viac než tridsať rokov pred LaVeyom, a to formou neregistrovanej parížskej magicko-iniciačnej organizácie.

*Satanizmus v 21. storočí* je treťou knihou Sebastiana Jahiča, ktorý okrem príspevkov do súkromného okultného periodika *Eosphoros* vydal v roku 2016 okultný román *Zapálili sme onen svet* a začiatkom roku 2020 esej *Antagonista* z oblasti teórie umeleckého naratívu. Na začiatok roku 2021 je plánované české vydanie jeho najrozsiahlejšieho diela o iniciačno-náboženskom systéme thelémy s názvom *Theléma Aleistera Crowleyho: Magie, mysticismus a etika Nového aeonu*.

Ivan Šebesta